

Ugron Gábor †

(Marosvásárhely, 1880. január 8.– Bakonybél, 1960. október 27.)

Az Ugron nevet a krónikák már az 1200-as években említik; Mátyás király korában oklevelekben olvashatjuk. Idősebb Ugron Gábor (1847–1911) harcolt Garibaldi seregében, majd a Párizsból a kommün eseményeiről tudósított. A Függetlenségi Párt elnöke, negyvennyolcas parlamenti képviselő volt.

Fia, ifjabb Ugron Gábor a gimnáziumot a budapesti kegyesrendi főgimnáziumban, a piaristáknál konviktorként – bentlakó diák – végezte. Tanulmányait egyetemeken, Lipcsében, Genfben és Budapesten folytatta, diplomát a Budapesti Királyi Magyar Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karán szerzett. 1902-ben Maros-Torda vármegyében helyettes szolgabíró, 1903-ban szolgabíró, majd főszolgabíró lett. 1904-ben önkéntes népfőlkelőként a 8. dzsidás (dárdás, lándzsás) ezredbe sorozták be. 1906. február 19-én a budapesti belvárosi r. k. templomban feleségül vette Szalay Lívia Karolina Augustát. A szertartást dr. Fraknoi Vilmos püspök, nagyváradi kanonok celebrálta. 1906. április 27-én Ugocsa vármegye főispánjának, 1907. március 19-én Maros-Torda vármegye és Marosvásárhely főispánjává nevezték ki. 1911. február 19-től a Marosvásárhelyi Egyházközség főgondnoka, a Marosvásárhelyi Sport Egyesület elnöke. 1913. július 10-én belép az Andrássy Pártba, novemberben az Országos Alkotmánypárt igazgatójává választják. 1915. július 3-án Marosvásárhelyen országgyűlési képviselő volt. 1916-ban a Pro Transsylvania Országos Bizottság Kormányzó Tanácsának elnökévé választották. 1917. március 8-án kinevezték a Katolikus Népszövetség kormányzó tanácsosává. 1917-ben az Esterházy-, majd a Wekerle-kormány belügyminisztere, 1918 januárjában Erdély Királyi Biztosa lett. Megszervezte a Székely Nemzeti Tanácsot. Januárban IV. Károly valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki. A '48-as Alkotmány Párt elnöki tanácsának és intézőbizottságának tagja. Marosvásárhely díszpolgára. 1918. november 19-én alapítója a Székely Nemzeti Tanácsnak, majd annak ügyvezető elnöke. A vörös terror elől 1919. április 18-tól illegalitásba vonul a bakonyi Csehányára. Szeptemberben részt vesz a Szabadelvű Párt megalakításában, amely október 11-én fuzionált a Demokrata Párttal, és Nemzeti Demokrata Polgárpárt néven működött tovább, melynek elnöke lett. Az 1920. februári választásokon országgyűlési képviselőnek, 1922-ben nemzetgyűlési képviselővé választották. 1925-ben beválasztják a Budapest Székesfőváros Törvényhatósági Bizottságába. 1927-ben megbízzák az Országos Képzőművészeti Tanács elnöki tisztével. 1927. december 24-én Bethlen István miniszterelnök kinevezi az Országos Takarékosági Bizottság elnökének. 1933. június 26-án az Írók Gazdasági Egyesülete (IGE) elnöke. 1933-ban elvállalta Országos Stefánia Szövetség – akkor az országos védőnői szolgálatot jelentette – elnökségét, és 1941-ig ellátta ezt a feladatot. Az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács elnöki feladataival Hómann Bálint miniszter bízta meg. 1941 decemberében kormányzói aranyérem kitüntetésben részesült. 1944. decemberben a Svéd, majd a Svájci Vöröskereszt kötelékébe lép. 1944. október 21-től pár napig a Gestapo »vendégszereteté« élvezi. 1945 májusában a Balatoni Hajózási Rt. elnöke. 1947. március 7-én belép a Magyar-Angol Társaságba. 1951. június 1-jén kitelepítik Jászboldogházára. 1952. február 20-án nyugdíját megvonják. A kitelepítési kényszer megszűnésekor, 1953 végén fiához, Ugron Istvánhoz költözik Bakonybélbe. Kodály Zoltán segítségével sikerül nyugdíját visszakapnia. 1960. október 27-én elhunyt, Bakonybélben temették el. 35 évvel később ősei nyughelyén, a székelyudvarhelyi, szombatfalvi Mál-hegyen levő, a Székely Kálvária végét jelző családi kriptába helyezték örök nyugalomra.

Ő kezdett elsőként vitorlázni a családban. Hajója a Lívia, egy huszonkettes jolle, amelyet Balatonfüreden tárolt. 1929. december 3-án megalakították a Magyar Vitorlás Yacht Szövetséget, alelnöknek dr. Ugron Gábort választották, majd 1933-tól egészen 1942-ig a MVYSZ elnöke volt. Elnöksége idején, 1933-ban Sebők Sándor szerkesztésében megjelent hazánkban az első vitorlaskönyv. 1933-ban Balatonon tartották az első Európa-bajnokságot 22-es Binnenjolle osztályban. 1934-ben, ismét megjelent a Vízi Sport magazin. Ugron nem csak támogatta a Hungária Yacht Club kezdeményezését, a balatoni Kék szalag verseny rendezését, a Rabonbán nevű 30-as cirkálójával meg is nyerte azt. 1935-ben Dingi Európa-bajnokságot rendeztek Siófokon. Jelentős szerepe volt az 1937-ben létrehozott Európai Vitorlás Szövetség megalakításában. Magyar kezdeményezésre megszervezték a Négy tó bajnokságát. 1937-ben – részben a magyar

hajóépítő ipar támogatására – újabb 30-as cirkálót építtetett, és szintén a Rabonbán nevet kapta. Új hajójával számtalan versenyt nyert. Eredményes elnöki munkáját bizonyítja, hogy a magyar vitorlássport elismert és előkelő helyet vívott ki magának Európában. A klubok száma (telephelye), a sporteszközök, a versenyzők és a kedvtelésből sportolók száma jelentősen növekedett. A '40-es években az MVYSz felügyelete alatt harminc verseny szerepelt a versenynaptárban, 1942-ben már kilenc osztály bajnokságát rendezték meg. Elnöksége alatt vált önálló osztállyá az 50-es cirkáló, az Európa 30-as, a 22-es és a 30-as cirkáló, a 25-ös túrajolle, az Olimpia-jolle és a Kalóz osztály. Erre az időre esik a vitorlabontó ünnepek bevezetése is.